

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cerimonien Vande Heylighe Roomsche Kercke Raeckende De Processien, De Pelgrimagien, Het Vvy-Water Ende Begravenisse

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1669

Het II. Capittel. Van de Cerimonien der Begravenisse in 't bysonder.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34094

Weder-partije doet : sek segghe dat dit moet
grijheden op de maniere / ghelijck de Catholijcken
doen / om dieswil dat sy hier in ober-een-komen met
schijfuer / ende de H. Ontr-baders bande reche-
sunighe Kercke / 't welck ick nu gae betwijfen.

HET II. CAPITTEL.

Van de Cerimonien der Begravenisse in 't byson-
der.

Bewijs uyt Schrifture.

Ioannis Cap. 19. v. 40.

Ynamen dan het Lichaem Jesu, ende bonden dat in lij-
nen doecken met specerijen, ghelijck de Joden de ghe-
woonte hebben van begraven. Daer hebt ghy d'ij der
schryden cerimonien die onderhouden zyn gheweest
in de begravenisse Christi : 1. sy hebben in lijnen
doecken ghewonden : 2. sy hebben ghelalt : 3. sy heb-
ben ghewassen, want dit wordt begrepen onder die
woorden / dat sy hem begraven hebben nae de ghe-
woonte der Joden, de welke was de doode lichamen
te wassen.

Dit bevestigt den H. Joannes Chrysostomus Homil.
4. in Ioan. Daer hy seyt : Als sy het Lichaem Jesu wasch-
ten, den avondt was gecomen a. Van ghelijcken oock
den H. Epiphanius Hom. de Sepulturâ Domini, aensprekende
Johann van Arimathia : Wascht ghy, seyt hy / het lichaem
van dien Godt, die alle menschen heeft af-ghewassen van
sinden ? b.

a Dum lava-
rent, jam ve-
spera adven-
tarat.

b Anne aqua
Dei illius ab-
luis corpus,
qui omnes à
peccatis ab-
luit

Actorum Cap. 9. v. 37.

Het gheschiedde in die daghen, dat Tabitha krank wiere,
ende stierf, ende als sy se ghewassen hadden, leyden sy hiez
ende oppersaete.

Hier bekent den Dordrechtchen Bijbel, dat dit de
gewoonte der Joden was / want inde 49. Be-
merc.

80 Cerimonien vande Begraevenisse.

merckinge, seyt hy / dat dit gheschiede / nae de wijk
der oude. Hy bekenet oock dat het eene certimonie ge-
weest is / als hy daer by boeght / dat sy daer mede li-
nen te kennen willen gheven hare hope van de opstandinge
uyt den dooden. Want 't is eyghen aen de certimonie
per gheestelijck te beteecken / doo; lichaemlijck
actien.

Ioannis Cap. 11. v. 44.

De ghestorvene quam uyt, ghebonden aen handen, en
ten met graf-doecken, ende sijn aensicht was omwonden
eenen sweet-doeck,

Actorum Cap. 8. v. 2.

Godvruchtighe mannen hebben (het Lichaem) van Ste-
phanus besorght, ende hebben over hem grooten rouw
bedreven.

Ick weet wel dat in den Dordrechtchen Bijbel, in
de plaetse van s'hebben 't Lichaem besorght, staet
s'hebben ghedraghen, maer dit strijt teghen de oude
Bijbels / soo duytsche als latijnsche / de welke heb-
ben : s'hebben lichaem van Stephanus besorght, ende sijn
lesen oock die van Maegdenburgh Cent. 1. lib. 1. cap. 6.
pag. 503. de ceremon. ende al-hoe wel dat het ghe-
woozdt *συνεπιθαλάσσει* niet alleen beteecken de doode
lichamen besorghen, maer oock die draeghen na 't ges-
choot soo ist nochtans dat dit onse Weder-partije / soent
eenigh exempel / ofte auzhozt rept / sae teghen de
thoziteyt van alle de oude Leeraers / niet en moeg
beranderen.

Draeght ghy my wat daer soo veel aen geseght
is / offer besorghen staet inden Bijbel / of draeght
Ick segghe dat daer soo veel aen gheleggen is / dat
het gantschelijck den sin van de Schrifture betee-
dert : want alffer alleenelijck staet : s'hebben li-
chaem van Stephanus ghedraghen, dan en hebr ghy
ders niet / als ghelijck onse Weder-partije
te weten / de doode lichamen draeghen / en die

ten in't graf/ en daer mede uyt/ en daerom ghe-
hoone isit/ heeft Parrye den ouden text verandert.
Maer alffer staet: s' hebben het lichaem van Stephanus
besoght, onder dat woordcken besorghen, wort by
dat meer begrepen/ als onder het woordcken/
draghen.

Ten eersten, daer kan dooz verstaen wort
dat sy sijn lichaem hebben ghewonden in graf-
doecken, ghelyckinen leest van 't lichaem Christi Ioan.
cap. 19. ende Marci cap. 15. ende van 't lichaem van
Lazarus. Ioan. cap. 11.

Ten tweeden, dat sy het lichaem van Stephanus heb-
ben ghewalleken ghelyck dat van Tabita. Actor. cap. 19.

Ten derden, dat sy dat hebben gesalft met specerijen,
ghelyck het lichaem van Christus Ioan. 19.

Ten vierden, dat sy dat hebben ten thoonne ghe-
solt in eene aenmerckelijcke plaerse/ eene opper-
stele ghelyck dat van Tabitha Actor. 9.

Ten vijften, dat sy dat ghedraghen hebben nae't
graf vergheselschap met eene menichte van gheloo-
pige. Soo den Griecysche Nicetas gherupghet Orat.
de Martyr. Et inuent. S. Stephani a Ende dat de Apo-
stelen dooz uyt ghynghen/ niet sonder uytwendigh
reberreptel/ soo den H. Hieronymus gherupghet Epist.
ad Riparium. b.

Ten telken, dat sy dat hebben begraven met sin-
gen van Psalmen, ende andere Lof-sanghen, soo den sel-
ven Nicetas gherupghet/ boven.

Maet ons nu' voozber sien/ wat vooz ceremonien
de ouden recht sinnghe Kercke ghebruyck heeft ou-
trent de doode lichaemen.

a Cum fre-
quentia fide-
lium in psal-
mis & hym-
nis transtule-
runt, & sepe-
liveunt Ste-
phanum.
b Quid pas-
si sunt Apo-
stoli ut Ste-
phani corpus
fanta funeris
ambitione
precederent?

F HET